

सलही, चैत २५। बरहथवा नगरपालिका-१७ बागमती सिन्धुवाई नहरस्थित सडकबाट नेपाली एक हजार दरको २ सय ६८ थान नक्कली नोटसहित बलरा नगरपालिका-५ अर्नाहा बस्ने ३० वर्षीय रामप्रसाद रायलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ।
मधेश प्रदेश प्रहरी कार्यालय जनकपुर र इलाका प्रहरी कार्यालय बरहथवाबाट खटिएको प्रहरीले वीआर ३० एम ३८२५ नम्बरको मोटरसाइकल जाँच गर्ने क्रममा चालक रामप्रसादको साथबाट उक्त नोट, (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

ठगी, करणी र ज्यान मुद्दाका फरारहरू पक्राउ

भापा, चैत २५। ठगी, जबरजस्ती करणी र सवारी ज्यान मुद्दाका तीन जना फरार प्रतिवादीहरूलाई इलाका प्रहरी कार्यालय दमक भन्ज्याङबाट खटिएको प्रहरीले पक्राउ गरेको छ।

पक्राउ पर्नेहरूमा दमक नगरपालिका-८ बस्ने ४१ वर्षीय वेद प्रसाद सेढाई, सोही नगरपालिका-३ बस्ने ३६ वर्षीय नगेन राई र सोही नगरपालिका-७ बस्ने ४५ वर्षीय पवन लिम्बू रहेका छन्। जसमध्ये वेद प्रसादलाई शुक्रवार र नगेन र पवनलाई विहीवार प्रहरीले पक्राउ गरेको हो।

उनीहरूमध्ये वेदप्रसाद सेढाईलाई जिल्ला अदालत भापाको २०६९ चैत २० गतेको फैसलाले ठगी मुद्दामा ५ दिन कैद र १ हजार रूपैयाँ जरिवाना, नगेन राईलाई सोही अदालतको २०६७ फागुन १७ गतेको फैसलाले जबरजस्ती करणी मुद्दामा ११ वर्ष कैद सजाय र पवन लिम्बूलाई सोही अदालतको २०७५ आसार ५ गतेको फैसलाले सवारी ज्यान मुद्दामा १ वर्ष ११ महिना ४ दिन कैद सजाय ठहर भएको थियो।

उनीहरूलाई फैसला कार्यान्वयनको लागि जिल्ला अदालत भापा चन्द्रगढीमा उपस्थित गराइएकोमा अदालतको आदेशले कैद भुक्तानको लागि जिल्ला कारागार कार्यालय भापा पठाइएको छ।

यसैबीच दार्चुला महाकाली नगरपालिका-४ बांगवगर बस्ने ५० वर्षीय गणेशसिंह बुढाथोकीको घरमा जुवातास खोलेरहेको अवस्थामा बुढाथोकी समेत १० जनालाई शुक्रवारराति प्रहरीले पक्राउ गरेको छ।

विशेष सूचनाको आधारमा जिल्ला प्रहरी कार्यालय दार्चुलाबाट खटिएको प्रहरीले उनीहरूलाई नगद ४३ हजार ५ सय ६८ रूपैयाँ र १० थान तासका गड्डीसहित फेला पारी पक्राउ गरेको हो।

'सासु' कोषको सम्झौता

भापा, कात्तिक २५। सामाजिक सुरक्षा कोषले योगदानकर्ताको सुविधाका लागि ४४ अस्पतालसँग अनलाइन सम्झौता गरेको छ। योगदानकर्ताले उपचारपछि कोषको कार्यालयमा पुगेर दावी भुक्तानी लिनु नपर्ने गरी देशभरका ४४ अस्पतालसँग अनलाइन सम्झौता गरिएको हो।

सम्झौता भएका अस्पतालबाट सेवा लिँदा लाभग्राहीले उपचार गर्दा लागेको रकमको २० प्रतिशत मात्र बुझाए पुग्नेछ। अनलाइन सेवा सञ्चालन भएका अस्पतालबाट कोषले उपलब्ध गराएका औषधि उपचार, स्वास्थ्य तथा मातृत्व सुरक्षा योजना र दुर्घटना तथा अशक्तता सुरक्षा योजनाअन्तर्गतका स्वास्थ्य सुविधा लिँदा लाभग्राही पछि दावी गर्नुपर्ने फर्कटबाट मुक्त हुने कोषका सहप्रवक्ता रोहित रेग्मीले जानकारी दिए।

नियमित योगदान गर्ने योगदानकर्ताले कोशी र मधेशका नौ/नौ, बागमतीका २०, गण्डकीका दुई र लुम्बिनी प्रदेशका चार गरी कोषको प्रणालीसँग जोडिएका (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

कैदीबन्दीलाई खानामा रोक

मनोज भुजेल

सुनसरी, चैत २५। इटहरी-१४का मोहमद रज्जाक प्रत्येक हप्ताको विहीवार कैदी जीवन बिताइरहेका परिवारका सदस्यलाई भेट्न केही खाने कुरा लिएर भुम्का कारागार पुग्छन्। प्रायः जसो घरमै पकाएको खानेकुरा लिएर पुग्ने रज्जाक आजकल फलफूल मात्र लिएर कारागार पुग्ने गरेका छन्।

यसको कारण हो- भुम्का कारागारले फागुन १४ गतेबाट पकाएको खानेकुरालाई लगाएको रोक। कारागार प्रशासनले आगन्तुकहरूलाई पकाएको वा तयारी खानेकुरामा रोक लगाएपछि अहिले भुम्का कारागारमा कैदी जीवन बिताइरहेकाहरू निराश छन्। आफन्तहरू पनि खल्लो मानेर कारागार आउने गर्छन्।

यस अघि घरमै पकाएको खानेकुरा लिएर कारागार आउनेजाने गरेका रज्जाक कारागार प्रशासनले पकाएको कुरामा रोक लगाएपछि असन्तुष्ट छन्। हामी मुस्लिम हौं, हलाली मासु मात्र चल्छभित्रको मासु हामीलाई चल्दैन, यस्तो परिस्थितिमा के गर्ने ?- उनले भने- भित्र पैसा तिरेर खाने हाम्रो सामर्थ्य छैन।

रज्जाकले कारागार प्रशासनलाई आक्रोशित हुँदै प्रश्न गरे 'हिजो चल्ने आज किन नचल्ने ?' इलामबाट आफन्त भेट्न आएका लालवीर सुब्बाले ल्याएको मासु र अचार कारागारका सुरक्षार्थीले रोकेपछि उनी अलमल परे। यसअघि आउँदा सुरक्षा जाँच गरेर मासुभित्र दिन मिल्थ्यो तर अहिले रोकेपछि अचम्म लागेको सुब्बा बताउँछन्। सुरक्षाको कारण अहिले पकाएको कुरामा रोक लगाएको भनेर प्रहरीले जवाफ दिएका छन्- सुब्बा भन्छन्- 'यो गलत भएन र ?'

'हामी निम्न वर्गीय मान्छे हौं, त्यसमा पनि टाढाबाट मान्छे भेट्न आउनुपर्छ।' पैसा छाडेर जाँदा पनि हाम्रो मान्छेले भित्र किनेर खान सकिँदैन भन्छ- सुब्बाले भने- 'यो सरासर अन्याय हो।' हाम्रो मान्छेलाई पकाएको कुरामा के नै दिन्छौं र ? त्यो पनि चेकजाँच भएर छिर्ने कुरा हो। यो विषयमा कारागार प्रशासनले पुनर्विचार गर्नुपर्ने सुब्बाको भनाइ छ। उनी थप्छन्- 'पकाएर ल्याइएका खानेकुरा चाखेर र घोलेर हेर्ने अनि भित्र पठाउने नियम रहेछ, त्यो कुरा सुरक्षार्थीले गरेरै खानेकुराहरूले भित्र लैजाँदा कसैको आपत्ति हुन्न होला।' भुम्का कारागारमा कैदीबन्दी भेट्न आएका आफन्तहरूले कारागार प्रशासनले लगाएको यो नियमको विरोध गरिरहेका छन्।

किन रोक लगाइयो ? कारागार व्यवस्थापन विभागले २०७९ असार १४ गते आचारसंहिता कार्यान्वयन सम्बन्धमा देशभरका कारागारलाई गरेको परिपत्रमा सुब्बा, प्याकिड बाहेकका तयारी खानेकुरा (पकाएको खानेकुरा) ल्याउन हुँदैन भनेर

आचारसंहितामा उल्लेख गरेको छ। तर, विभागले बनाएको आचारसंहिता कोशी प्रदेशका अधिकांश जिल्ला कारागारहरूले कार्यान्वयनमा ल्याएका छैनन्। 'मानवीय समवेदनाको कुरा' भएको भन्दै पकाएको खानेकुराहरू लैजान कुनै रोक गरिएको छैन। प्रहरीको अगाडि कैदीबन्दीको नाता प्रमाणित व्यक्तिले मात्र पकाएर ल्याएको कुरा खोलेर, चाखेर, घोलेर हेरेपछि लैजान दिने गरिएको छ।

मोरङ कारागारमा पकाएर ल्याएको खाने कुरालाई सुरक्षा जाँच गरेर कैदीबन्दीलाई दिन कुनै रोक छैन। मोरङ कारागारका जेलर धुवप्रसाद कोइरालाका अनुसार आफन्तहरूले पकाएर ल्याएको खानेकुरामा रोक नलगाएको बताए। भापा कारागारका जेलर मोहन पनेर पनि सुरक्षा जाँच गरेर मात्र भित्र लैजान दिने गरेको बताउँछन्। यस्तै धनकुटा कारागारका जेलर शिवप्रसाद श्रेष्ठले पनि पकाएर ल्याएको खाने कुरामा रोक नलगाएको बताए। प्रहरी सामु चाखेर र घोलेर जाँच गरेपछि कैदीबन्दीलाई खानेकुरा दिने गरिएको उनले बताए। पाँचथर, ताप्लेजुङ, भोजपुर, उदयपुर, ओखलढुङ्गा, सोलुखुम्बु, खोटाङ, संखुवासभा र तेह्रथुमका जिल्ला कारागारहरूमा पनि कुनै रोक छैन।

इलाम जिल्ला कारागारमा भने अस्थायी रूपमा मात्र रोक लगाइएको छ। केही दिनअघि कारागारबाट एक कैदीबन्दी भागेपछि कडाइ गर्न यो नियम लगाएको कारागार प्रशासनले जनाएको छ। कोशी प्रदेशमा सबैभन्दा बढी कैदीबन्दी अटाउने क्षमताको सुनसरीको भुम्का

एक मात्र कारागार हो। यहाँ १६०० भन्दा बढी कैदीबन्दी अटाउँछन्। यहाँ कोशी प्रदेश मात्र नभएर देशका विभिन्न स्थानबाट आएका कैदीबन्दीहरूलाई राखिने गरिन्छ।

चौकीदारलाई पोस्ने काम सुनसरीमा मात्र लगाइएको यो नियमको पछाडि त्यहाँ रहेका चौकीदारलाई पोस्नको लागि बनाइएको देखिन्छ। हरेक कारागारमा कैदीबन्दीहरूमाफत एक जनालाई चौकीदार नियुक्त गरिन्छ। त्यही चौकीदार आन्तरिक प्रशासनको प्रमुख हुनेगर्छ। बाहिरी प्रशासनको प्रमुख अर्थात् कारागारका जेलरसँगको मिलेमिलोमा बाहिर पकाएर आएको कुरा रोक्न सकिँएभित्र चौकीदारलाई व्यवसाय गर्न सहज हुनेगर्छ।

कारागारभित्र माछा मासु, तरकारी, पेय पदार्थ, किराना तथा खाद्यान्न वस्तुको विक्री गर्न पाइन्छ। कैदीबन्दीलाई आर्थिक उपार्जनको लागि व्यवसाय सञ्चालन गर्न अनुमति दिइन्छ। तराभित्र चौकीदारले आफ्नो पक्षका कैदीहरूलाई मात्र व्यवसाय गर्न दिने गरेका छन्। जसको फाइदा सिधै चौकीदारले पाउने गर्छ। भित्र हुने व्यवसायबाट कैदीबन्दीहरूले दोब्बरदेखि तेब्बर मूल्यमा सामान खरिद गर्नुपर्ने बाध्यता रहँदै आएको छ। यो कारागारभित्रको अत्यन्त ठूलो वैथितिको रूपमा रहेको मानिन्छ।

चौकीदारको गुण्डागर्दी र डर त्रासको कारण कैदीबन्दीहरूले बाध्य भएर मंहगो मूल्यमा सामान खरिद गर्नुपर्ने हुन्छ। भुम्का कारागारमा दुईवटा ब्लक रहेको कारण दुई जना चौकीदारले सामानको मूल्यसूची आफै बनाउने गरेका छन्। अहिले भुम्का कारागारमा कुखुराको मासुको मात्र प्रतिकेजी ९ सय रूपैयाँसम्म चौकीदारले तोक्ने गरेको बताइएको छ। खसी, सुँगुर (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

सडक बन्यो, पुल बनेन

भापा, चैत २५। धुलावारी-भद्रपुर सडकखण्ड कालोपत्र भए पनि हडिया खोलाको पुल भने पुरानो र जीर्ण छ। नवनिर्मित सडक सात मिटर चौडाइ र नौ किलोमिटर लम्बाइको छ। पूर्वी नाकाबाट भद्रपुर विमानस्थल जान छोटो दूरीको फराकिलो दुई लेनको सडकमा कालोपत्र गर्ने कार्य भर्खरै सकिएको छ। सोही सडकखण्डकै बीचमा रहेको हडिया खोलामा १८ वर्षअघि बनेको पुल भने साँघुरो र जीर्ण छ। ज्यामिरगढी र भद्रपुरको बीचमा रहेको हडिया खोलामा १८ वर्षअघि सडक डिभिजन कार्यालय दमकले पुल निर्माण गरेको थियो। सो पुलमा लगाइएको रेलिङ भत्किएको छ भने

पुलको भद्रपुरतर्फको भागमा भ्वाइ परेको छ। दुई लेनको सडकमा एक लेनको साँघुरो पुल असुविधाजनक छ। भौतिक पूर्वाधार कार्यालय भद्रपुरका इन्जिनियर उत्तम खरेलले दुई दिनअघि मात्र सडकको कालोपत्र गर्ने कार्य सकिएको जानकारी दिँदै भने- सडकसँगै पुल पनि फराकिलो चाहिन्छ, यस विषयमा छलफल चलिरहेको छ। सडकसँगै नयाँ पुल बनाउनुपर्ने स्थानीय कमल राजवंशीले माग गरे। सो क्षेत्रका प्रतिनिधिसभा सदस्य विश्वप्रकाश शर्मांले पुल बनाउन बजेट व्यवस्थाका लागि आवासन दिनुभएको इन्जिनियर खरेलले बताए। बजेटको व्यवस्था भयो भने अर्को आर्थिक वर्षभित्र पुल बनाउन सकिने उनले बताए।

चिरञ्जीवी-ईश्वरादेवी उप्रेती अक्षयकोष

डेस्क सम्पादकसहित चार प्रतिभालाई जनही ५१ हजारको पुरस्कार

भापा, कात्तिक २५। पूर्वाञ्चल दैनिकका डेस्क सम्पादक लक्ष्मण ढकाल पुरस्कृत भएका छन्। कनकाई नगरपालिका-६मा रहेको चिरञ्जीवी-ईश्वरादेवी उप्रेती अक्षयकोषबाट नगद ५१ हजारसहित ढकाल पुरस्कृत भएका हुन्। ढकालसँगै कनकाई माथि सुरुवात कनकाई क्षेत्रबाट कक्षा १२मा सर्वोच्च अंक ल्याउने आशुतोष दाहाल, नगरका एक जना उत्कृष्ट

कृषक टीका कटुवाल र उत्कृष्ट बृहारीका रूपमा कृष्णकुमारी काफ्ले सम्मानित भएका छन्। सम्मानित सबै जनालाई जनही ५१ हजार प्रदान गर्दै नगर प्रमुख राजेन्द्रकुमार पोखरेलले सम्मान-पत्र प्रदान गरेका थिए। भवानी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष समेत रहेका उप्रेतीले स्थापना गरेको कोषको रकमबाट उनीहरूलाई पुरस्कृत गरिएको

कार्यक्रममा जानकारी दिइयो। सो समारोहमा बोल्दै संरक्षक चिरञ्जीवी उप्रेतीले भिन्नाभिन्नै चार वटा विधामा पुरस्कार स्थापना गरेको र फरक-फरक विधाका व्यक्तिलाई सम्मान गरिएको बताएका थिए। सञ्चार क्षेत्रमा पुरस्कृत ढकालले पत्रकारिता क्षेत्रमा रहेर लामो समयसम्म अनवरत रूपमा सेवा पुऱ्याएको र लोकतन्त्र स्थापनामा खेलेको भूमिकालाई उच्च मूल्यांकन गर्दै सम्मान गरिएको कोषका संस्थापकमध्येका एकराज उधेतीले बताए। त्यस्तै सामुदायिक विद्यालयबाट उत्कृष्ट अंक ल्याइ कक्षा १२ उत्तीर्ण गर्ने दाहाललाई पुरस्कृत गरिएको र नगरको शैक्षिक गुणस्तर सुधारका लागि प्रेरणा पुगोस् भन्दै उनलाई सम्मान गरिएको बताइएको छ।

कनकाई-२ निवासी कटुवाललाई नगरको उत्कृष्ट कृषकको रूपमा पुरस्कृत गरिएको हो भने उत्कृष्ट बृहारीको रूपमा कनकाई-७की काफ्लेलाई छनौट समितिले छनौट गरिएको र पुरस्कृत गरिएको बताइएको छ। सोही कार्यक्रममा भवानी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति दुर्गापुरको उपाध्यक्ष स्व. चन्द्रमान कन्दुवाको योगदानको सम्मान गर्दै उनकी श्रीमती चन्द्रकला कन्दुवालाई सम्मानित गरिएको थियो।

LITTLE FLOWERS' ENGLISH SCHOOL

Birtamode - 4, Jhapa

YOUR DREAM OUR PASSION

ADMISSIONS OPEN 2080

- Grade 1, 3 & 4 limited seats [Progressive wing]
- Very Limited Seats in Grades 3 & 4

"Preference will be given to Hostel Students"

Contact us
023-530172/767
info@lfes.edu.np

डोको ब्यारी रन प्रतियोगितामा सहभागी वीरिङ्गै: तालेजुडमा जारी औद्योगिक कृषि तथा पर्यटन मेलाका आयोजित डोको ब्यारी रन प्रतियोगितामा सहभागीहरू वीरिङ्गै। उक्त प्रतियोगितामा एक महिलासहित ३२ जनाको सहभागिता रहेको थियो। तस्वीर: सन्तोष पुर्कुटी/रासस

बाखापालनबाट मनग्य आम्दानी

भोजपुर, कात्तिक २५। व्यावसायिक बाखापालनमा लागेका भोजपुरका गुणराज राउतले बाखापालनबाट वार्षिक पाँच लाख रुपैयाँसम्म आम्दानी गर्दै आएका छन्। विदेशमा १५ वर्ष बिताएका राउतले स्वदेश फर्केर व्यावसायिक बाखापालन थालेका हुन्। उनले टेम्केमैयुड गाउँपालिका-१ तिमामा बाखा फार्म सञ्चालन गर्दै आएका छन्।

उनले सञ्चालन गरेको हितेश बाखा फार्ममा एक सय ५० बाखा छन्। विदेशमा लामो समय बिताउँदा पनि जीविकोपार्जनमा समस्या भएपछि स्वदेश फर्केर १० वर्षदेखि बाखापालन गर्दै आएको राउतले बताए। तीन देशमा गरी माले १५ वर्ष विदेशमा बिताए। धेरै मेहनत गर्दा पनि सोचेजस्तो आम्दानी गर्न सकिँन। विदेशमा दुःख गुनसन्दा स्वदेशमै गर्नु भनेर १० वर्षदेखि यहाँ बाखापालन गर्दै आएको छु। यो व्यावसायिकबाट राम्रो आम्दानी भइरहेको छ- उनले भने।

विदेशमा गर्ने मेहनत यहाँ गर्न सके आफ्नै ठाउँमा परिवारसँग बसेर राम्रो आम्दानी लिन सकिने राउतको भनाइ छ। विदेशमा बगाउने पसिना यहीं बगाए देशलाई पनि योगदान पुग्ने र

जीविकोपार्जनमा समस्या नहुने उनले बताए। ठूलो सपना देखेर विदेश गए- उनले भने- विदेश जानु पहिला यही व्यावसायिक कृषिमा लागेको भए हुने रहेछ। अहिले पछुताएको छु। योजनाबद्ध रूपमा व्यवसाय गर्न सके यहाँ नै विदेशको भन्दा राम्रो आम्दानी लिन सकिन्छ।

बाखालाई समय-समयमा लाग्ने रोगले भने समस्या दिने गरेको राउतको भनाइ थियो। ग्रामीण भेगमा पशु चिकित्सकको उपस्थिति कम हुने तथा कृषकलाई बाखापालन र बाखामा लाग्ने रोगका विषयमा जानकारी नहुँदा समस्या हुने गरेको उनले बताए। बाखा विरामी हुँदा उपचार गराउन समस्या छ- राउतले भने- राज्यले उपचारका लागि सहज वातावरण बनाइदिए राम्रो हुन्थ्यो। माले त लामो समय भएकाले अनुभवका आधारमा पनि उपचार गराइरहेको छु। तर, भर्खर व्यवसाय थालेलाई भने समस्या छ। उनले फार्ममा भएका सबै बाखको बीमा गराएको भन्दै बीमा रकम लिन भने फ्रस्ट रहेको बताए।

विदेशबाट फर्केर स्थानीय खड्गबहादुर राउतले पनि व्यावसायिक रूपमा सतुवा तथा चिराइतो खेती गर्दै आएका छन्। उनले वार्षिक रु. तीनदेखि

पाँच लाखसम्म आम्दानी गर्दै आएको बताए। विदेशमा लामो समय बिताए। सोचजस्तो आम्दानी गर्न सकिँन- उनले भने- अहिले व्यावसायिक रूपमा जडीबुटीको खेती गरिरहेको छु। परिवारको दैनिक घर खर्च धानेर राम्रै आम्दानी गर्दै आएको छु।

विदेशबाट फर्केर प्रेम बस्नेतले पनि बाखापालन गर्दै आएका छन्। व्यावसायिक भएर काम गर्दा आनन्द हुने बस्नेतको भनाइ छ। विदेशमा धेरै नै दुःख छ- उनले भने- यहाँ दुःख गरेको सबैले देख्छन्। परिवारसँग बसेर मिठोमसिनो खान पाइन्छ। विदेशमा गर्ने दुःख यहाँ गर्ने हो भने पैसा कमाउन कुनै समस्या छैन। विदेश यहाँबाट सोचेर गएजस्तो सहज नहुने उनको भनाइ छ।

विदेशबाट फर्केर यहाँका धेरै युवाले व्यावसायिक रूपमा कृषि व्यवसायका साथै पशुपालन गर्दै आएका छन्। आवश्यक प्राविधिक ज्ञानको अभावका कारण केही समस्या हुने गरेको उनीहरूको भनाइ छ। कृषिका क्षेत्रमा राज्यले तालिम तथा आवश्यक प्राविधिक ज्ञान उपलब्ध गराउन सहजीकरण गरिदिए व्यवसायमा लाग्न थप हौसला मिल्ने किसानले बताएका छन्।

०७९ : कमाईमा 'कबड्डी ४'

२०७९ साल नेपाली फिल्म क्षेत्रका लागि केही हिसावमा सम्भन्धलायक र केही हिसावमा विर्सनलायक बनेर विदा हुँदैछ। एकपछि अर्को नेपाली फिल्मले हलमा व्यहोर्नुपरेको सौतेनी व्यवहार, स्टार कलाकारको फिल्मको खराब प्रदर्शन, कलाकारहरूको श्रृंखलाबद्ध विवादले २०७९ विर्सनलायक वर्ष बन्दा केही अनपेक्षित फिल्मको व्यावसायिक सफलताले उतिकै सम्भन्धलायक वर्ष पनि बन्यो।

फिल्म 'ए मेरो हजुर ४'ले यस वर्षका लागि प्रदर्शनको पहिलो खाता खोलेको थियो। र, यो वर्षको विदाई फिल्म 'वहाव'ले गरेको छ। यो बीचमा कूल ४६ वटा फिल्म प्रदर्शनमा आए। कोरोना महामारीभन्दा अगाडिको रिलिज क्यालेन्डर हेर्ने हो भने यो संख्या न्यून हो। २०७९ सालमा करिब सय वटा र २०७६ सालमा ५५ वटा फिल्म प्रदर्शन भएका थिए। यस वर्ष फिल्म रिलिजमा ह्रास आयो।

तर, यस वर्ष व्यापार केही सुधारमुख देखियो। वर्षको पहिलो रिलिज फिल्म 'ए मेरो हजुर ४'ले साउथ फिल्म 'केजीएफ २' सँगको भिडन्तका बावजूद पनि आफ्नो लगानी सुरक्षित गर्‍यो। यसलाई यो वर्षको हिट सूचीमा राख्न सकिन्छ। जेठमा आएको 'कबड्डी ४'ले नेपाली फिल्मको इतिहासमा नै सर्वाधिक कमाईको रेकर्ड बनायो। यो फिल्म यस वर्षको सबैभन्दा ठूलो ब्लकबस्टर हो।

जेठपछि ३ महिना हिट फिल्मको खडेरी नै लाग्यो। आशातित फिल्मले समेत गतिलो व्यापार गर्न सकेनन्। भदौ १७ गते प्रदर्शन भएको 'फिरोदाउ'ले भने सरप्राइज व्यापार गर्‍यो। फिल्मले लगानी सुरक्षित गरेर निर्मातालाई राम्रो मुनाफा समेत दिएको थियो। र, यो यस वर्षको हिट फिल्ममा दिएको छ। 'फिरोदाउ'ले फिल्म चलका लागि सिरिज वा सिक्वेल चाहन्न भन्ने प्रमाणित गरेको छ।

भदौदेखि कात्तिकसम्मको अवधि फिल्म क्षेत्रका लागि उर्वर मान्न सकिन्छ। यो अवधिमा तीन फिल्म हिट र दुई फिल्म सुपरहिट बने। असोज ७ गते प्रदर्शन भएको 'प्रेमगीत ३'ले १० करोड प्रसको कमाई गर्दै सुपरहिट सूचीमा नाम लेखायो। यो फिल्मले भारतमा नेपाली फिल्मका लागि धेरै हदसम्म बाटो खोले काम समेत गर्‍यो। यद्यपि, भारतीय बक्सओफिसमा फिल्म पूर्णतः असफल रह्यो।

असोज २१मा रिलिज भएको 'दुई नम्बरी' र कात्तिक ४मा आएको 'के घर के डेरा'ले लगानी सुरक्षित गर्दै हिट सूचीमा नाम लेखाए। कात्तिक ११ गते प्रदर्शनमा आएको 'महापुरुष'ले १० करोड आसपास कमाई गर्दै वर्षको सुपरहिट फिल्मको सूचीमा स्थान बनायो। कात्तिकेछि फागुन पहिलो सैतासम्म भने नेपाली फिल्मको अवस्था नाजुक रह्यो। आशा गरिएका फिल्म दर्शकले पत्याएनन्। फागुन ५ गते प्रदर्शित 'कबड्डी' निर्देशक

रामबाबु गुरुङ निर्देशित फिल्म 'फूलवारी'लाई यो वर्षको हिट मान्न सकिन्छ। यो फिल्मले जेनेतेन लगानी उठायो। फागुन १९ गते प्रदर्शनमा आएको 'छक्का पञ्जा ४' भने अहिलेसम्मको अवस्थामा 'कबड्डी ४'पछि सर्वाधिक कमाई गर्ने फिल्म बनेको छ। अर्थात्, यस वर्षको दोस्रो ब्लकबस्टर। अब 'कबड्डी ४'को २२ करोडको रेकर्ड भत्काउने रेसमा छ।

यसरी हेर्दा यो वर्ष दुई ब्लकबस्टर, दुई सुपरहिट र पाँच फिल्म हिट भएका छन्। यसलाई २०७९ सालको सुखद उपलब्धि नै मान्न सकिन्छ। तर, यस वर्ष लगानी उठाउनेभन्दा पोस्टर छपाईको पैसा समेत नउठाउने फिल्मको संख्या उच्च रहेकाले खुशी भइहाल्ने अवस्था पनि छैन। यस वर्ष केही फिल्म समीक्षात्मक रूपमा पनि अब्बल ठहरे, जसले लगानी सुरक्षित गर्न भने सफल भएनन्।

यो वर्ष समीक्षात्मक रूपमा सबैभन्दा अब्बल फिल्म 'ऐना भ्यालको पुतली' ठहरेयो। सम्भवतः आगामी वर्ष यो फिल्मले सर्वाधिक अवाड जित्न सक्नेछ। अभिनेता प्रदीप खड्का स्टार फिल्म फिल्म 'प्रकाश'ले पनि राम्रो समीक्षा प्राप्त गरेको थियो। यसका साथै 'चिसो मान्छे', 'सेक्रेटस अफ राधा राधा', 'पानीपोटो', 'दोख', 'प्रेमगन्ज'ले पनि दर्शक तथा समीक्षकबाट राम्रो प्रशंसा पाएका थिए।

भवानी खानेपानीको सभा

भापा, चैत २५। कनकाई नगरपालिका-६मा रहेको भवानी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समितिको छैटौँ वार्षिक साधारणसभा सम्पन्न भएको छ।

कनकाई नगरपालिका प्रमुख राजेन्द्रकुमार पोखरेलको प्रमुख आतिथ्य तथा संस्थाका अध्यक्ष चिरञ्जीवी उप्रेतीको अध्यक्षतामा वार्षिक साधारणसभा सम्पन्न भएको हो। संस्थाका उपाध्यक्ष हरिप्रसाद शिवाकोटीले स्वागत मन्तव्य राखेको कार्यक्रममा संस्थाका अध्यक्ष उप्रेतीले संस्थाको गतिविधि र खानेपानी वितरणको अवस्थाका विषयमा जानकारी गराएका थिए। त्यस्तै कोषाध्यक्ष भरतकुमार थपलियाले संस्थाको आर्थिक गतिविधि र लेखा समिति संयोजक शम्भुप्रसाद पोखरेलले लेखा प्रतिवेदनसहितको विवरण प्रस्तुत गरेका थिए।

कार्यक्रममा बोल्दै प्रमुख अतिथि पोखरेलले नगर क्षेत्रभित्र रहेका विपन्न नागरिकलाई

निःशुल्क खानेपानी उपलब्ध गराउन आग्रह गरेका थिए। उनले भवानी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समितिको क्षेत्रभित्र पर्ने विपन्न नागरिकलाई शुद्ध पिउने पानी उपलब्ध गराउन आग्रह गर्दै नगरले खानेपानीका लागि बजेट विनियोजन गर्दै नगरभित्र रहेका खानेपानीलाई दर्बिलो बनाउने बताए। उनले नगरभित्र रहेका सबै योजनालाई एकीकृत गरेर पानी वितरण गर्नुपर्नेमा जोड दिए।

नगर क्षेत्रभित्र रहेको १, २, ६ र ७ नम्बर वडा तथा बाह्रदशी-७का नागरिकले अहिले भवानी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समितिबाट पानी प्रयोग गरिरहेको कार्यक्रममा जानकारी दिइयो। दुई लाख २५ हजार लिटर क्षमताको ओभरहेड ट्यांकीमाफत अहिले पानी वितरण भइरहेको र निकट भविष्यमा चार लाख ५० हजार लिटर क्षमताको ओभरहेड ट्यांकी निर्माण गर्नुपर्ने टड्कारो आवश्यकता

रहेकाले नगरपालिकालाई सहयोग पुऱ्याइदिन संस्थाका अध्यक्ष चिरञ्जीवी उप्रेतीले आग्रह गरे।

खानेपानी आयोजनाले उपभोक्ताहरूलाई सहज रूपमा पानी उपलब्ध गराउन खानेपानी डिभिजन कार्यालयसँग प्रस्ताव पेश गरेको र नगरको सहयोगमा खानेपानी वितरणलाई अझ प्रभावकारी बनाइने बताइएको छ। संस्थाले केही विधान संशोधन गर्दै संस्थामा नैजान अधि सारेको बताइएको छ। कार्यक्षेत्र विस्तार गर्दै साविकको घैलाडुब्बा गाविस १, २, ३, ४ र सुरुङ्गा गाविसको २ तथा डांगीवारी गाविसको चार क्षेत्रमा हाल कनकाई नगरपालिका १ र २ लाई समेत कार्यक्षेत्र विस्तार गर्दै अधि लैजाने जनाइएको छ।

संस्थाका सचिव जीवनकुमार श्रेष्ठले सञ्चालन गरेको कार्यक्रममा त्यस क्षेत्रका विभिन्न सामाजिक व्यक्तित्वले खानेपानीका विषयमा आ-आफ्नो धारणा राखेका थिए।

विव्यस महासङ्घको केन्द्रीय सदस्यमा प्रसाई

चन्द्रप्रसाद प्रसाई

सुरुङ्गा, चैत २५। कनकाई मा.वि. सुरुङ्गा, भापाको विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद प्रसाई सामुदायिक विद्यालय व्यवस्थापन समिति महासङ्घ नेपालको केन्द्रीय सदस्य पदमा चयन भएका छन्।

काठमाडौँ कमलादीस्थित प्रज्ञा भवनमा सम्पन्न प्रथम राष्ट्रिय सम्मेलनबाट प्रसाई सदस्यमा सर्वसम्मत रूपमा चयन भएका हुन्। 'हामी सुधाछौँ, हाम्रो विद्यालय' मूल नारासहित जाग्रत अभिभावक नै विद्यालय सुधारको मूल आधारलाई जोड दिँदै सम्मेलन सम्पन्न भएको थियो।

उक्त सम्मेलनबाट निर्वाचन रूपमा गुणराज मुक्तानको अध्यक्षतामा ९७ सदस्यीय नयाँ केन्द्रीय समिति चयन भएको छ। समितिमा वरिष्ठ उपाध्यक्ष खड्गराज सेजुवाल, प्रदेश उपाध्यक्षहरूमा देवराज सुवेदी (कोशी), बलराम पोखरेल (मधेश), सोमबहादुर सापकोटा (बागमती), दामोदर बाँस्तीला (गण्डकी), नलबहादुर रानामगर (लुम्बिनी), देवीप्रसाद न्यौपाने (कर्णाली), वराज उपाध्याय (सुदूरपश्चिम) र महिला उपाध्यक्ष पवित्रा घिमिरे चयन भएका छन्।

महासचिवद्वयमा देवी खड्का र दुर्गानन्द ठाकुर, सचिवहरूमा काशीनाथ दशाल (खुला), वीरेन्द्रराज विष्ट (खुला), मञ्जु नेपाल (महिला), मीनबहादुर विक (दलित), तेजबहादुर गुरुङ (आदिवासी जनजाति), श्रीकृष्ण थापा (खस आर्य), श्यामसुन्दर महतो (मधेसी), घनश्याम चौधरी (थारू), मोहम्मद समिम (मुस्लिम) र रामबहादुर टमाटा (पिछडिएको क्षेत्र) छानिएका छन्।

यस्तै कोषाध्यक्ष सरस्वती रायमाफ्ठी र सहकोषाध्यक्षमा ज्ञानेन्द्र अधिकारी निर्वाचित भएका छन्। नयाँ अध्यक्षबाट कार्यसमितिमा १५ सदस्य मनोनयन हुनेछ भने संस्थापक अध्यक्ष कृष्ण थापा पदेन रहनेछन्। निर्वाचित पदाधिकारी र सदस्यहरूको नामावली निर्वाचन समितिका संयोजक अधिकता प्राणनाथ न्यौपानेले घोषणा गरेका थिए। शिक्षा, विकास तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रका महानिर्देशक चुडामणि पौडेलले प्रमाण-पत्र वितरण गरेका थिए। सम्मेलनले सामुदायिक विद्यालयको सुधार सम्बन्धी आठ बुँदे घोषणापत्र जारी गरेको छ। यही चैत २० र २१ गते काठमाडौँमा भएको सम्मेलनको उद्घाटन प्रतिनिधिसभाका सभामुख देवराज घिमिरेले गरेका थिए।

केन्द्रीय सदस्य पदमा निर्वाचित भएपछि कनकाई मा.वि. सुरुङ्गाका विव्यस अध्यक्ष प्रसाईले जुन-जुन ठाउँका अभिभावक सजग, सतर्क र आफ्ना सन्तानको भविष्यप्रति साँच्चै अर्धमा क्रियाशील छन्, त्यहाँ ठाउँको सार्वजनिक शिक्षा सुधारिएको पाइएकाले विद्यालय सुधारका लागि अभिभावकको विद्यालयप्रतिको चासो र दृष्टिकोण पहिलो कदम रहेको बताए। गुणस्तरीय सार्वजनिक शिक्षाका लागि छोराछोरी विद्यालय पठाएर मात्र अभिभावकको दायित्व पूरा हुँदैन र सामुदायिक विद्यालयको समग्र सकारात्मक परिवर्तनका लागि समुदायको चासो, चाख, र चिन्ता हुन आवश्यक रहेकोमा उनको जोड थियो। अब केन्द्रीय समितिको निर्णय अनुसार हरेक स्थानीय तहमा सामुदायिक विद्यालय व्यवस्थापन समिति महासङ्घ नेपालका समितिहरू बनाउन पहल गरिने बताए।

नेराशिसद्वारा सम्मान तथा शुभकामना

सुर्खेत, चैत २५। नेपाल राष्ट्रिय शिक्षक सङ्घन कनकाई नगर समितिको आयोजनामा ४४औँ शिक्षक दिवसको अवसरमा वडाई, स्वागत तथा सम्मान कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ।

कनकाई नगर समिति अध्यक्ष गोपीकृष्ण भट्टराईको अध्यक्षता र सङ्गठनका कोशी प्रदेश समितिका पूर्व अध्यक्ष एवम् हाल केन्द्रीय सदस्य बुद्धिमान कार्कीको प्रमुख आतिथ्यमा भएको कार्यक्रममा हाल सम्पन्न शिक्षक सेवा आयोगको परीक्षाबाट प्राथमिक तहमा स्थायी नियुक्ति पाएका शिक्षकहरू किशोर महत, कञ्चन थपलिया, उमा राई, कृष्णा घिमिरे, सीता रेग्मी र राधिका ढकाललाई स्वागत तथा सम्मान गरिएको थियो।

यसो। त्यसैगरी, २०७९ सालमा अन्त्यबाट सुरुवा भई कनकाई नगरका विद्यालयमा आएका शिक्षकहरूलाई पनि स्वागतसम्मान गरिएको थियो। सो अवसरमा कनकाई मा.वि. सुरुङ्गाका शिक्षक प्रवीण सिटौला, भगवती आधरभूत विद्यालय चप्रामारीका प्रधानाध्यापक खड्गप्रसाद विमली, जनचेतना आधारभूत विद्यालयका वालशिक्षक मीना कार्की र भुक्तुटी मा.वि. दुर्गापुरका विद्यालय कर्मचारी नरेन्द्रकुमार खवासलाई नेराशिसको सङ्गठन विस्तारमा पुऱ्याएको योगदानको मूल्याङ्कन गर्दै कदरपत्रद्वारा सम्मान गरिएको थियो।

सम्मानित व्यक्तित्व राधिका ढकाल, प्रथ खड्गप्रसाद विमली, शिक्षक हित साकोस सञ्चालक समिति सदस्य हरिप्रसाद तिमिसना, चम्पापुर मा.वि.का प्रथ विष्णुप्रसाद कोइराला, जिल्ला सदस्य चन्द्रविनोद कोइराला लगायतले नयाँ वर्ष २०८० को शुभकामनासहित मन्तव्य राखेका थिए।

कार्यक्रममा कनकाई मा.वि.का प्रथ कर्णबहादुर डांगी, सहायक प्रथ तीर्थराज खरेल, सरस्वती मा.वि. जामुनावारीका प्रथ नारायण अधिकारी, सङ्गठनका महाधिवेशन प्रतिनिधि मन्दिरा सुवेदी, नेपाल विद्यालय कर्मचारी परिषद् पूर्वकेन्द्रीय सदस्य गोकुल खनाल लगायतको आतिथ्य रहेको थियो।

कनकाई नगरभित्र कार्यरतमध्ये २७ आजीवन सदस्य र ११७ साधारण सदस्य गरी जम्मा १४४ जना शिक्षकहरू नेराशिसमा आबद्ध रहेको नगर कोषाध्यक्ष कृष्णप्रसाद गौतमले जानकारी दिए। नगर समिति उपाध्यक्ष ज्ञानबहादुर रायमाफ्ठीले स्वागत मन्तव्य राखेको कार्यक्रमको सञ्चालन नगर सचिव चन्द्रप्रसाद पोखरेलले गरेका थिए।

कैदीबन्दीलाई ...

र माछाको मूल्य भन्नु बढी हुने गरेको विषय नौलो होइन।

भर्खै कैदीबन्दी समय पूरा गरेर बाहिर निस्किएका अधिकांश व्यक्ति का अनुसारीभित्र हरेक कुराको मूल्य अत्यधिक हुने गरेको दावी गर्छन्। पैसा हुने व्यक्तिले मात्र किनेर खान सक्ने वातावरण भएको बताइएको छ। मूल्यको विषयमा विरोध वा गुनासो गर्नेहरूलाई भित्र चौकीदारका मान्छेहरूले यातना र दुःख दिने गरेको बताइन्छ। यही डरले कैदीबन्दीहरूले यस विषयमा आवाज उठाउन सक्दैनन्।

यसै कारण बाहिर आफन्तहरूबाट पकाएर आएको कुराले भित्र व्यवसायमा असर पुग्ने भएकोले सुनसरीमा अहिले मिलेमतोमा खानेकुरामा रोक लगाइएको आरोप कारागार प्रशासनलाई छ। आन्तरिक र बाहिरी प्रशासनसंगको मिलेमतोमा समय समयमा यस्तो खेल हुने गरेको बताइएको छ।

अर्कोतर्फ जेलरले खाने कुरा मार्फत केही घटना नहोस् भन्ने सोचका साथ कडाइ गरिएको पनि हुन सक्ने भनिएको छ। बाहिरी प्रशासनले पाकेको खानेकुरामा

कडाइ मात्र गरिदिए चौकीदारले महिनाको लाखौँ रुपैयाँ फाइदा लिनै गर्छन्। अहिले भुम्का कारागारको दुईवटा ब्लगमा गरी १७ सय हाराहारीमा कैदीबन्दी छन्। साथै कारागार प्रशासनले कैदीबन्दीलाई दिइने दैनिक भत्ता र राशनमा समेत चौकीदारमार्फत हिनामिना हुने गरेको छ।

के भन्नु जेलर ?

भुम्का कारागारमा भर्खै सुरुवा भएर आएका भीमप्रसाद भट्टराईले सुरक्षाको र विभागबाट आएको परिपत्रको कारण एक महिना यताबाट पकाएर ल्याएको कुरामा रोक लगाइएको बताउँछन्। 'यसअधिका जेलर महेन्द्र सिंह खड्का हुँदा समयको कुरा हो- उनले भने- 'अहिले यो विषयमा आफन्तहरूको गुनासो आए विभागलाई जानकारी गराउनेछौ।'

कारागार व्यवस्थापन विभागका निर्देशक एवम् प्रवक्ता रोमबहादुर महतले सेक्युरिटी पोइन्टबाट पकाएको कुरामा रोक लगाइएको बताउँदै यसको असर देखिएमा विभागका महानिर्देशकसँग छलफल गर्ने बताए। विभागका महानिर्देशक अमेरिका गएकाले यो विषयमा छलफल हुन नपाएको उनको भनाइ छ। यता सुनसरीको प्रमुख जिल्ला अधिकारी हुमकला पाण्डेले भुम्का

कारागारको निरीक्षणको क्रममा मानवअधिकारको रक्षा गर्नुपर्नेमा जोड दिएकी थिइन्।

सासु ...

४४ अस्पतालमा कोषको परिचय-पत्र देखाएर सुविधा लिन सक्नेछन्। गत फागुन १ गते यता देशभरका विभिन्न १५ अस्पतालसँग अनलाइन

सम्झौता भएको कोषले जनाएको छ। सम्झौता भएका अस्पतालबाट मात्र औषधि उपचारबाटको सुविधा भुक्तानी हुनेछ। त्यसबाहेक कोषमा सूचीकृत कुनै पनि अस्पतालमा उपचार गर्दा कोषको कार्यालयमा आवश्यक कागजात बुझाएर दावी गर्नुपर्ने उनले बताए। आगामी दिनमा अस्पतालको आबद्धतालाई संख्यात्मक र गुणात्मकरूपमा बढाउँदै

लैजाने कोषको प्रतिबद्धता छ। कोषले योगदानकर्तालाई औषधि उपचार स्वास्थ्य तथा मातृत्व सुरक्षा, दुर्घटना तथा अशक्तता सुरक्षा, आश्रित परिवार सुरक्षा र बृद्धावस्था सुरक्षा योजना

गरी चार प्रकारका सुविधा उपलब्ध गराउँदै आएको छ।

नेपाली ...

कागजको बन्डल २४ थान, २ रिम प्रिन्टर पेपर, र पत्रिका १ बन्डलसहित फेला पारी पकाउ गरेको हो। साथै उक्त स्थानबाट वीआर२०ए ५९६६ नम्बरको मोटरसाइकल समेत प्रहरीले बरामद गरेको छ।

पूर्वाञ्चल

सम्पादकीय

प्रचण्ड सरकारको मधुमास निराशाजनक

तेस्रो पटक प्रधानमन्त्री बनेका पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'को एक सय दिनको 'मधुमास' निरर्थक बनेको छ । एक सय दिनमा सरकारबाट मुलुकका सबै काम हुन सम्भव नभए पनि सरकारको निर्दिष्ट दिशा स्पष्ट हुन्छ । यस अधिका कुनै सरकारका 'हनिमन' यति सार्थक उपलब्धिबिहीन अवस्थामा गुज्रिएको थिएन । यो अवधिमा प्रचण्डले सत्ताका सहयात्री फेर्ने एउटै उपलब्धि हासिल गरेका छन् । सरकार बनेपछि दुई वर्षसम्म अविश्वासको प्रस्ताव राख्न नमिल्ने संवैधानिक प्रावधान मिच्छे आफ्नै कारणले प्रचण्डले तीन महिना नै नबिती संसदबाट दोस्रोपटक अविश्वासको मत लिनु पर्यो । यो आफूले आफैलाई विश्वास गर्न नसक्नु र अवसरवादको चरम नमूना हो । अर्भै पनि सरकार अपुरो छ । उनले धेरै मन्त्रालयलाई लामो समय मन्त्रीबिहीन राखे । त्यही मौकामा कर्मचारीमा चलखेल गरे । यो मधुमास अवधिको विश्लेषण गर्दा आर्थिक क्षेत्र सुधारिने कुनै संकेत देखिँदैन र आमनागरिकलाई निराशा, निराशा र खल्लो भएको छ ।

प्रचण्डको अर्को नाम अस्थिरता र अवसरवादिता बनेको छ । उनी फेरि सत्ताकै लागि देशलाई भूमरिमा लैजाँदै गरेको सय दिनको कामले संकेत गरेको छ । हिँडेरी राजधानी आएका मिटरब्याज पीडितहरूको समस्या समेत समाधान गर्न प्रधानमन्त्रीले सकेनन् । सरकारले बैंक ब्याजदरदेखि असन्तुलित अर्थतन्त्रसम्मलाई सही गतिमा लैजाँदछ भन्ने आमनागरिकले अपेक्षामा तुषारापात भइसकेको छ । देश थप आर्थिक संकटतर्फ धकेलिँदैछ । यस पटक प्रचण्डले काम गर्ने अवसर र वातावरण नपाएको भन्दै उनका कार्यकर्ताले ढाकछोप गर्न नसक्ने र बहाना बनाएर उम्किन नसक्ने देखिएको छ । गत पुस १० मा 'कम बोल्ने र केही गरेर देखाउने' उनको प्रतिबद्धता सार्थक बन्ने छँट देखिएको छैन । 'हुने बिरुवाको चिल्लो पात, नहुने बिरुवाको खस्रो पात' भन्ने भैं अहिलेसम्मको काम गराइले शुभसंकेत देखाएको छैन । यो अवधिमा उद्घाटन र भाषणमा अल्फिने, सार्वजनिक बिदा थप्ने, मनमौजी विधेयक ल्याउने, न्यायालयलाई कायममुकायमको भरमै छाड्ने र आफू कसरी सत्तामा टिक्ने भन्नेमै रहे प्रचण्ड ।

यो अवधिमा छ-सात पटक मन्त्री हेरफेर भएर मन्त्रीले पालैपालो छोड्ने स्थिति आयो । सुशासनको क्षेत्रमा केही भएको छैन । कार्यकर्ताको नजरमा उनले जनयुद्धका बेपत्ता र मृतकहरूको विवरण प्रमाणात, रकम वितरणको निर्णय र जनयुद्ध दिवसमा सार्वजनिक बिदा दिने काम गरे, तर उनले आफू र आफ्ना केही आसपासै व्यवस्थापनको मात्र काम गरे । यस अवधिमा अर्थतन्त्रलाई सही दिशामा ल्याउन गृहकार्य गर्नेदेखि पारदर्शी ढंगले विकास लगायत सबै काम गरी सुशासन दिन उनी असफल रहे । मन्त्रालयमा सेवा प्रवाह सुधारको प्रक्रिया थालनी भएको दाबी गरिए पनि यथार्थमा त्यस्तो देखिँदैन । व्यापार घाटा चुलिएको छ । आमनागरिक निराशा हुँदै गएको यो अवधिको नकारात्मक शिक्षा लिँदै अबको दिनमा भने उनले आमनागरिकमा उत्साह ज्ञाने गरी काम गर्न सक्नुपर्छ । अन्यथा, सत्ता चलखेलमै समय व्यतीत गर्ने हो भने उनले भित्तामा प्रधानमन्त्रीमा तेस्रोपटक नाम लेखाउने बाहेक केही गर्ने छैनन् ।

आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स : फाइदा कि खतरा ?

भुवन तामाङ

आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स (एआई)ले आगामी दिनमा शिक्षा, स्वास्थ्य, वातावरण, कृषिदेखि अन्तरीक्ष अन्वेषणसम्मका क्षेत्रमा मानिसहरूलाई साथ दिने देखिन्छ । एआई बिना अब कतिपय कामहरू असम्भव नै हुने देखिन्छन् । हिजोसम्म यो नभए पनि भएको थियो । तर, जब एआई विकास हुँदै आयो अपरिहार्य भयो । मानिसहरू यसमा निर्भर हुन थाले ।

यस लेख एआईका विषयमा, माइक्रोसफ्टका सह-संस्थापक बिल गेट्सले आफ्नो व्यक्तिगत ब्लग गेट्स नोट्समा गरेका चर्चाबारे केन्द्रित छ । पत्थर, फलाम, काँसा र आणविक युगहुँदै हामी अहिले सिलिकन युगमा प्रवेश गरेका छौं । डेटा र कम्प्युटिङले नयाँ संसारको रूपरेखालाई आकार दिन महत्त्वपूर्ण भूमिका खेलेको छ । सूचना क्रान्तिको यो युगमा सूचना सबैभन्दा ठूलो कुराको रूपमा देखा परेको छ । तसर्थ, हामी नयाँ युगमा प्रवेश गर्दैछौं ।

बिल गेट्स भन्छन्- मैले मेरो जीवनकालमा टेक्नोलोजीको क्षेत्रमा भएका दुई ठूला विकासहरू देखेँ, जसले मलाई क्रान्तिकारी बनायो । सन् १९८० मा जब म पहिलो पटक ग्राफिकल युजर इन्टरफेसमा आएँ, जुन आज विन्डोज लगायत सबै अपरेटिङ सिस्टममा प्रयोग भइरहेको छ । मैले सन् २०१६ देखि नियमित रूपमा ओपन एआई टोलीलाई भेट्दै आएको छु । यस अवधिमा एआईको क्षेत्रमा उनीहरूको काम निकै शानदार पाएँ । सन् २०२२ को मध्यतिर मैले उनीहरूलाई विशेष प्रकारको चुनौति दिँदै भनँ- उन्नत प्लेसमेन्ट जीवविज्ञान परीक्षा पास गर्न एआई ट्रेन गर्नुहोस् । तिनलाई ती प्रश्नहरूको जवाफ दिन सक्षम पार्नुहोस् जसको लागि तिनलाई विशेष रूपमा प्रशिक्षित गरिएको छैन ।

यदि तपाईंले त्यसो गर्नुभयो भने यो तपाईंहरूका लागि ठूलो सफलता हुनेछ । मैले सोचेको थिएँ कि यो चुनौतिले यो टोलीलाई दुईदेखि तीन वर्षसम्म व्यस्त राख्नेछ । यद्यपि ओपन एआई टिमले यो च्यालेन्ज केही महिनामै पूरा गरेका थिए । जब मैले सेप्टेम्बर २०२२ मा टोलीलाई फेरि भेटेँ, मैले ध्यान दिएँ कि उनीहरूको एआई मोडेल जीपीटीले एडभान्स प्लेसमेन्ट बायोलेजी परीक्षाको ६० बहुविकल्पीय प्रश्नहरूको ५९ सही उत्तरहरूको जवाफ दिएको थियो । यस्ता परीक्षाहरू पास गरेपछि हामीले जीपीटी एआई मोडेलबाट विज्ञानबाट अलि फरक प्रश्नहरू पनि सोधौँ जस्तै: तपाईं विरामी बच्चाको बुबालाई के भन्नुहुन्छ ?

गेट्स भन्छन्- मलाई थाहा थियो कि ग्राफिकल यूजर इन्टरफेसको परिचय पछि यो टेक्नोलोजीको क्षेत्रमा दोस्रो सबैभन्दा ठूलो क्रान्ति थियो । यसले मलाई आगामी पाँचदेखि १० वर्षमा एआईले गर्ने सबै चीजहरूको बारेमा सोच्न बाध्य बनायो ? आगामी दिनमा एआईले हाम्रो काम गर्ने तरिका, यात्रा, स्वास्थ्य सेवा र हाम्रो अन्तरक्रिया गर्ने तरिकालाई पूर्ण रूपमा परिवर्तन गर्नेछ । पूरा उद्योगहरू

यसैको वरिपरि घुम्नेछन् । विश्वमा व्याप्त असमानता हटाउन एआई कोशेदुवै सावित हुनेछ ।

स्वास्थ्य क्षेत्रमा रहेको असमानता हट्नु सक्छ : अहिले स्वास्थ्य क्षेत्रमा सबैभन्दा बढी असमानता छ । हरेक वर्ष ५ वर्षमुनिका बालबालिकाको मृत्यु हुने बालबालिकाको संख्या ५० लाख छ । यी मध्ये अधिकांश बालबालिका गरीब देशमा जन्मन्छन्, जो भ्रूणहत्या वा औलोरोका कारण मर्छन् । यो ध्यान दिन योग्य छ कि यी रोगहरू सजिलै उपचार गर्न सकिन्छ । तथापि, राम्रो स्वास्थ्य सुविधाको अभावमा यस्तो हुँदैन । यस क्षेत्रमा एआईको प्रयोगले विश्वभरका लाखौं बालबालिकाको जीवन बचाउन सक्छ ।

गरीब देशहरूमा धेरै स्वास्थ्य समस्याहरू छन् । अवरुद्ध यस्तो छ कि यहाँ बस्ने मानिसहरूले डाक्टरहरूलाई भेट्ने मौका समेत पाउँदैनन् । यस्तो अवस्थामा यी क्षेत्रमा बस्ने स्वास्थ्यकर्मीलाई थप उत्पादनशील बनाउन एआईको प्रयोग गर्न सकिन्छ । कुनै पनि प्रकारको रोगको सामना कसरी गर्न सकिन्छ ? एआई मोडेलहरूले यस बारेमा राम्रो सल्लाह दिन सक्दछन् । यस बाहेक जब व्यक्ति विरामी हुन्छ, उसले

माटो परीक्षण र मौसम चक्रको पूर्वानुमान गरेर त्यहाँ कुन बाली हुकाउन लाभदायक हुन्छ भनेर किसानलाई बताउन सक्छ । यसले आर्थिक रूपले कमजोर किसान र देशहरूलाई धेरै फाइदा पुग्नेछ ।

शिक्षाको क्षेत्रमा क्रान्ति ल्याउनेछ :

हामीले सोचेको शिक्षाको क्षेत्रमा कम्प्युटरले क्रान्तिकारी परिवर्तन ल्याउन सकेन । विकिपिडिया र धेरै शैक्षिक सामग्रीहरूले निश्चित रूपमा इन्टरनेट संसारमा राम्रो परिवर्तन ल्याएको छ । तथापि, यसले कुनै पनि विद्यार्थीको उपलब्धिमामा कुनै प्रभावकारी प्रभाव पारेन । आगामी पाँचदेखि १० वर्षमा एआईले विद्यार्थीको सिक्ने र बुझ्ने तरिकामा क्रान्ति ल्याउनेछ । एआईले गुगल जस्तै तपाईंको रूचिको विश्लेषण गर्नेछ । तपाईं कसरी, के र कसरी पढ्न चाहनुहुन्छ थाहा हुनेछ । त्यसैको आधारमा एआईले तपाईंलाई पढ्न लायक सामग्री प्रस्तुत गर्नेछ । तपाईंको समझलाई मापन गर्नेछ । एआई विद्यार्थीहरूको क्यारियर योजनामा एक महत्त्वपूर्ण कडी साबित हुन सक्छ । प्रविधि जतिसुकै राम्रो भए तापनि सिक्ने इच्छा शिक्षक र विद्यार्थीबीचको राम्रो सम्बन्धमा निर्भर हुन्छ । यस कारण, एआई उपकरणहरूले

अब मेशिन लर्निङ र ठूलो कम्प्युटेशनल पावरको आगमनसँगै एआई वास्तविकतामा परिणत भएको छ र आगामी दिनमा अझ राम्रो हुँदै जानेछ । माइक्रोसफ्टले च्याट जीपीटीलाई यसको को-पाइलटको रूपमा पनि वर्णन गरेको छ । यदि च्याटजीपीटी जस्तो उत्पादन माइक्रोसफ्ट अफिसमा समावेश गरिएको छ भने यस्तोमा यो एआई मोडेलले आफ्नो इनबक्स म्यानेज गर्नेदेखि मेल लेख्नेसम्मका सबै काम सजिलै ह्यान्डल गर्न सक्नेछ । यसले तपाईंको कामलाई धेरै सजिलो बनाउनेछ । अहिले एआईको क्षेत्रमा तीव्र विकास भइरहेको छ । यी व्यक्तिगत डिजिटल सहायकहरूले तपाईंको नवीनतम इमेलहरू जाँच गर्नेछन् ।

एआई र सम्बन्धित चिन्ताहरू :

तपाईंले एआईको हालको मोडेलसँग सम्बन्धित समस्याहरूको समाचार पढ्नुभएको हुनुपर्छ । उदाहरणका लागि, विद्यमान एआई मोडेलहरू मानव प्रश्नहरूको सन्दर्भ बुझ्नमा त्यति राम्रा छैनन् । यही कारणले गर्दा कहिलेकाहीँ तिनीहरूले दिएको जवाफ एकदम अनौठो हुन्छ । तर, यदि तपाईं एआई मोडेललाई कथा लेख्न भन्नुहुन्छ भने उसले यसलाई सजिलै लेख्न सक्छ ।

उनीहरूलाई चिकित्सा उपचारको आवश्यकता छ कि छैन भनेर पनि बताउनेछ । यसले मानिसहरूलाई विरामी परेको बेला निर्णय गर्न धेरै मद्दत गर्नेछ । एआई मोडेलहरू धनी देशहरूमा भन्दा गरीब देशहरूमा फरक तरिकाले प्रशिक्षित गर्न आवश्यक छ । गरीब देशहरूमा, तिनीहरूले विभिन्न भाषाहरू, रोगहरू र चुनौतिहरूको साथ काम गर्न सिक्नु पर्छ ।

एआईलाई चिकित्सा र अन्य क्षेत्रमा प्रयोग गर्नुअघि सावधानीपूर्वक परीक्षण गर्नुपर्छ । यस बाहेक एआई रेगुलसनमा पनि काम गर्न आवश्यक छ । अन्यथा, यसले धेरै गम्भीर परिणामहरू निम्त्याउन सक्छ । स्वास्थ्य सँगसँगै कृषि क्षेत्रमा पनि एआईको निकै ठूलो प्रयोग हुन्छ । यसको प्रयोगबाट कृषि उत्पादनमा उल्लेखनीय वृद्धि गर्न सकिन्छ । एआई उपकरणले कुनै खास ठाउँको

शिक्षकलाई प्रतिस्थापन गर्न सक्षम हुनेछैन, तर शिक्षक र विद्यार्थीहरू बीचको सिकाउने र सिक्ने प्रक्रियालाई पहिलेको तुलनामा धेरै राम्रो बनाउनेछ ।

एआई के हो ?

प्राविधिक रूपमा एआईको अर्थ एउटा यस्तो मोडेल हो जसले कुनै खास समस्या समाधान गर्न सक्छ । उदाहरणका लागि च्याट जीपीटीलाई लिनुहोस् । महत्त्वपूर्ण कुरा के छ भने एआईको विकासमा कुनै सफलता प्राप्त भएको छैन । कम्प्युटिङको दुनियाँमा एआईको बारेमा जबरजस्त बहस भइरहेको छ, यसलाई कसरी बनाउन सकिन्छ ? भनेर ।

उत्पादकत्व बढाउन महत्त्वपूर्ण :

दशकौंसम्म प्रश्न यो थियो कि, के कम्प्युटरले गणना गर्नु बाहेक पनि मानिसभन्दा राम्रो काम गर्न सक्छ ?

जब तपाईं आफ्नो यात्राको बारेमा सल्लाह माग्नुहुन्छ, यसले होटलहरू बारे सुझाव दिन्छ, तर जुन वास्तविकतामा नहुन पनि सक्छन् ।

एआईको खतरा :

एआई हाम्रो नियन्त्रणभन्दा बाहिर जाने सम्भावना पनि छ । कुनै मेसिनले आफ्नो उद्देश्य, मानवीय उद्देश्यभन्दा भिन्न छ वा मानिस हाम्रो लागि खतरा हो भन्ने महशुस गर्नु भन्ने के गर्ने ? मेसिनहरूले हाम्रो हेरचाह गर्न छाडे भने के होला ? एआईले आफ्नो उद्देश्य तय गर्न सक्नेछ । आखिर यसको उद्देश्य के हुनेछ ? यसको उद्देश्य मानवीय उद्देश्यहरूभन्दा अलिकति पनि फरक छ भने के होला ? के हामीले एआईको विकास रोक्न आवश्यक छ ? यी प्रश्नहरू कालान्तरमा भर्ने गम्भीर हुँदै जानेछन् । (सामग्रीहरू अध्ययनबाट)

बदलियो शिक्षा, बदलिएन परीक्षा

प्रा.डा. श्रीरामप्रसाद उपाध्याय

माध्यमिक तहमा केटीको निमित्त एड एण्ड इन्डिजल वर्क र डोमोस्टिक साइन्स अनिवार्य गरियो । यी बाहेक सबै विषय केटा र केटीको निमित्त सामान रूपमा अनिवार्य बनाइएका थिए । एक वर्षसम्म पढेका कुरा तीन घण्टामा अक्षरको रूपमा सेतो पानामा ओकल्नु पर्दथ्यो । केटा र केटीको निमित्त बनाइएका विभेदकारी पाठ्यक्रमको चाँडै अन्त्य भयो । माध्यमिक तहमा दुवैको निमित्त एउटै पाठ्यक्रम लागू गरियो ।

सन् १९७९ (२०२८ साल) मा नयाँ शिक्षा लागू भए पनि विद्यालय तहको पाठ्यक्रममा कुनै परिवर्तन भएन, तर विगतका पाठ्यक्रमभन्दा माध्यमिक विद्यालयका पाठ्यक्रममा साधारण र व्यावसायिक धार दुई धारका पाठ्यक्रम तयार गरिए । साधारण र व्यावसायिक धार मानिए पनि दुबै धारका अनिवार्य विषय सैद्धान्तिक नै थिए । यी दुबै धारका मूल्याङ्कन पद्धति पनि समान थिए ।

नयाँ शिक्षा पद्धति भनिए पनि पुरानो एसएलसी परीक्षाले निरन्तरता पाई नै रह्यो । पुरानै ढाँचाका प्रश्नपत्र र मूल्याङ्कनका आधार, सेना र प्रहरीको निगरानी, त्रासमय वातावरण, पचाउन नसकिने विषय र विषयवस्तुको भार, थिचिएको मनस्थिति, १० वर्षसम्मको निरन्तर परीक्षा, त्यसमा पनि फण्डे आधा विद्यार्थी असफल । फेरि तिनै विद्यार्थी असफलताको बोझ दिमागमा बोक्दै पुनः परीक्षाको अभ्यासमा भर्षिए । उच्च माध्यमिक शिक्षालाई विद्यालय शिक्षामा गाभेपछि स्कूल

लिभिङ सर्टिफिकेट (एसएलसी)लाई माध्यमिक शिक्षाको परीक्षामा रूपान्तरण गरियो ।

विश्वव्यापी फैलिएको कोभिड-१९ को महामारीबाट बालबालिका नराम्ररी प्रभावित भएका थिए । यस्तो अवस्थामा फेस टु फेस पठन पाठन र परीक्षाको ठाउँमा वैकल्पिक शिक्षाको व्यवस्था गरियो । अनलाइन शिक्षाको प्रभावकारितामा प्रश्न विस्था लागे पनि यसलाई निर्बिकल्प माध्यमको रूपमा प्रयोग गरियो । एसएलसी परीक्षाका विकल्प खोज्न थालियो ।

अनलाइन परीक्षा सञ्चालन गर्ने हो कि भन्ने जस्ता विचार पनि अगाडि आएका थिए । तर पछि सबभन्दा उत्तम उपायको रूपमा एसईई परीक्षाको सट्टा विद्यार्थी र विद्यालयका अधिल्लो परीक्षाको नतिजालाई आधार मान्ने निष्कर्षमा राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड पुगेको थियो ।

त्यसैको आधारमा दुई-दुई पटक एसईई परीक्षा बिना नै अधिल्लो परीक्षाको नतिजाको आधारमा विद्यार्थी उत्तीर्ण गरिए तर हाल आएर एसईई परीक्षा परम्परागत शैलीमा सरकारी रेखदेखमा हुने गरी चैत १७ गतेदेखिको परीक्षा तालिका सार्वजनिक गरिएको छ । अधिल्लो परीक्षा परिणाम मान्ने व्यवस्था लागू भइसकेको अवस्थामा फेरि पुरानै व्यवस्था लागू गर्दा विद्यार्थीमा पर्ने गएको नकारात्मक प्रभावको सहजै अनुमान गर्न सकिन्छ । विभिन्न क्षेत्रबाट एसईई परीक्षाको विकल्पको खोजी भइरहेदा यसलाई निरन्तरता दिई नै राख्ने कामलाई राम्रो मान्न सकिँदैन । जे भए पनि विद्यार्थी तथा अभिभावकले एसईई परीक्षालाई स्वीकार गर्नु नै पर्ने हुन्छ । एसईई परीक्षाका विशिष्टीकरण तालिका र नमूना प्रश्न व्यावहारिकभन्दा सैद्धान्तिक रहेका छन् ।

विद्यार्थीले निर्धारित समयमा सबै प्रश्नको उत्तर दिनुपर्ने हुन्छ । त्यसै हुनाले प्रश्नको उत्तर लेख्नुभन्दा पूर्व उक्त प्रश्नको उत्तरको निमित्त कति समय निर्धारण गर्ने हो भन्ने कुरामा विचार गर्नुपर्ने हुन्छ । यस्तो अभ्यास परीक्षा पूर्व बारम्बार गर्नुपर्छ ।

कुनै प्रश्नको उत्तर लेख्दा शीर्ष मागमा समय लेख्ने र उत्तर सकिएपछि पनि समय लेख्ने अभ्यास निरन्तर गर्नाले छिटो-छिटो लेख्ने र सोच्ने बानीको विकास हुन्छ । समय नपुगेर कतिपय विद्यार्थीले प्रश्नको जवाफ आए पनि लेख्न भ्याएका हुँदैनन् । यसको निमित्त विद्यार्थीले घर र विद्यालयमा छिटो-छिटो लेख्ने बानीको अभ्यास गर्नुपर्छ । प्रश्नपत्र निर्माणकर्ताले पनि कुन प्रश्नको जवाफ कति समयसम्म लगाउनुपर्ने हो र उक्त प्रश्नको जवाफमा कति अङ्क पाउनुपर्ने हो प्रश्नपत्रमा नै स्पष्ट रूपमा लेख्नुपर्छ । प्रश्नमा छोटकरीमा लेख्नु भन्ने जस्ता वाक्य लेख्नु हुँदैन किनभने छोटकरी भन्ने शब्दको कुनै मापन हुँदैन । प्रश्नबाट नै छोटकरी वा लामो कस्तो प्रश्न हो भन्ने कुरा छुट्टिन्छ । प्रश्नमा मापन गर्न नसकिने शब्दावलीको प्रयोग गरिनु हुँदैन ।

निष्कर्ष : शिक्षामा सुधार भए पनि परीक्षामा सुधार हुन सकेको छैन । सहीय संरचना अनुसार परीक्षा सञ्चालन गर्ने सम्पूर्ण जिम्मा सबै प्रदेशलाई दिनुपर्छ । सबै प्रश्न र उत्तर समुदायमा आधारित अनुसन्धानमूलक र प्रयोगात्मक हुनुपर्छ । यसको सम्पूर्ण जिम्मा विषय शिक्षकलाई दिनुपर्छ । परीक्षामुखी शिक्षा हुँदा परीक्षामा सुधार नगरी शिक्षामा सुधार हुन सक्दैन । नुटिएर परीक्षाले गर्दा विद्यार्थी पुस्तकका भारी बोकेर विद्यालय जान बाध्य भएका र अस्फुल हुने गरेका छन् । गोप

उपाध्याय शिक्षा क्षेत्रका जानकार हुन् ।

माछापालकलाई बित्तमोड नगरको अनुदान

बित्तमोड, चैत २५। बित्तमोड नगरपालिकाले व्यवसायिक माछापालनमा हरेक वर्ष विभिन्न प्रकारका सहयोग उपलब्ध गराउँदै आएको छ।

पशुपंक्षी तथा मत्स्य विकास शाखाको तर्फबाट लागत साभेदारीमा सहयोग उपलब्ध गराउँदै आएको शाखाकी प्रमुख सावित्रा दाहालले जानकारी दिइन्। बित्तमोड नगरपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालनमा रहेका चार वटा फर्महरूले निरन्तररूपमा सहयोग प्राप्त गर्दै आएको जनाइएको छ। उनीहरूले आवश्यकताका आधारमा माग गरे बमोजिम साभेदारीमा सहयोग प्राप्त गरेका हुन्।

नगरपालिकाले व्यवसायिक रूपमा माछापालन गर्न शुरू गरेका कृषकहरूलाई समेत सहयोग उपलब्ध गराउँछ। पालिकाले क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम अन्तर्गत सहयोग उपलब्ध गराउने गरेको हो। बित्तमोड-८ का चिरञ्जीवी कार्कीले माछापालन व्यवसाय शुरू गर्नका लागि पोखरी खन्दै छन्। पोखरीको नगरका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत विनोदकुमार न्यौपाने, पशुपंक्षी तथा मत्स्य विकास शाखा प्रमुख सावित्रा दाहाल, इन्जिनियर डिल्लीराम गौतम लगायतको टोलीले अनुगमन गरेको थियो। कार्कीले अहिले १४ कट्टा जमिनमा पोखरी खनिसकेको बताइएको छ।

नगरपालिकाले साना व्यवसायी माछा पकेट विकास कार्यक्रम अन्तर्गत कृषकहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउँदै आएको हो। नगरपालिकाले नयाँ पोखरी खन्ने कृषकहरूको लागि प्रतिक्का दश हजार रूपैयाँ उपलब्ध गराउँदै आएको शाखा प्रमुख दाहालले जानकारी दिइन्। यस्तै भूराणा ५० प्रतिशत र वोरिङमा ५५ प्रतिशत अनुदान दिइने गरेको नगरपालिकाले जनाएको छ।

घरपायक सरकारी सेवालै गाउँले खुशी

भापा, चैत २५। याङवरक गाउँपालिका र गाउँपालिका-३ कार्यालयले वडाको सामाहुमा आयोजना गरेको एकीकृत घुम्ती शिविरमा गाउँपालिकाका सबै सेवा पाउँदा सेवाग्राही दङ्ग देखिन्थे।

आफ्नो स्वास्थ्य परीक्षण, सिफारिससहित कागजात निर्माण, बालीनाली र पशुपंक्षीका समस्या समाधान गर्न सेवाग्राहीलाई चटारो थियो। निर्माणाधीन पुष्पलाल (मध्यपहाडी) लोकमार्गले जोडेको स्थान भए पनि यहाँका सेवाग्राही करिब एक घण्टाको दूरीमा रहेको गाउँपालिकाको केन्द्र थपु पुगेर सेवा लिन नसकेको घुम्ती शिविरको भीडले देखाउँथ्यो।

सामाहुका हंशवहादुर सेलिङले एकैसाथ सागसब्जीको बीऊजिन, गाई र बाखालाई भिटामिन, औषधि र आफ्ना लागि सामान लिए। सडकसँगै घर रहे पनि थपु पुगेर सेवा लिन हंशवहादुर अफै तयार भएका थिएनन्। 'सबै सेवा यसरी सहज पाइन्छ भन्ने पहिले थाहा थिएन। शिविर आएपछि मात्रै सेवा लिन सके' -सेलिङले भने- 'यस्तो शिविर भविष्यमा पनि आयोजना भए हुन्थ्यो।'

सामाहुकै वीरेन्द्र सेलिङले शिविरकै दिन मात्रै जानकारी पाएका थिए। उनले भने- 'शिविरकै दिन मात्रै थाहा पाएकाले धेरै सेवा लिन सकिनँ। पछि पनि यस्ता कार्यक्रम भए हुन्थ्यो।' वीरेन्द्र पनि यसरी सरकारी सेवा सहजै पाइन्छ भन्ने थाहा नभएको बताउँछन्। घुम्ती शिविरमा आएका अधिकांश सेवाग्राही सरकारी सेवाको

उपलब्धताबारे जानकारी नहुनुका साथै ती सेवा लिनै प्रक्रियाबारे अर्नाविज्ञ रहेको पाइन्थ्यो। घरदैलोमा सेवा पाएपछि भने सेवाग्राहीले सोधेर, बुझेर पाएसम्मका सेवा लिएका थिए। एकीकृत घुम्ती शिविरमा उक्त वडाका विभिन्न टोलका एक सय ७० वढी सेवाग्राही आएका थिए।

उक्त वडाका वडाध्यक्ष विमल राईका अनुसार एकीकृत घुम्ती शिविरबाट सरकारी कागजपत्र, स्वास्थ्य र कृषि लगायतका सेवा दिइएको छ। 'धेरै सेवाग्राही अन्यत्र गएर सेवा लिन सक्षम नभएकाले टोल र घरमा गएर सेवा दिने उद्देश्य राखेर शिविर आयोजना गर्न थालेका हो' -राईले भने- 'सरकार र जनताको सम्बन्ध विस्तार गर्न र सरकारको उपस्थिति घरघरमा पुऱ्याउन खोजेका छौं।' एकीकृत सेवा प्रवाह गर्दा धेरै सेवाग्राही लाभान्वित भएको उनको भनाइ छ।

नागरिकको आवश्यकताका सेवा भूगोलका हिसाबले नजिकको सरकारीबाट टाढा परेको अवस्थामा शिविरको आयोजना गरी प्रवाह

गर्दा प्रभावकारी देखिएको याङवरक गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सुमन लिङ्देनको भनाइ छ। निर्माणाधीन मध्य पहाडी लोकमार्गले याङवरक गाउँपालिकाका छ वटै वडालाई समेटेको छ। तर, गाउँपालिकाका वडा नं. १, २ र ३ मा छरिएको वस्ती हुनुका साथै भूगोलका हिसाबले गाउँपालिकाको केन्द्र पुरन समय लाग्दछ।

गाउँपालिकाको केन्द्र थपु पुगेर सेवा लिन नसकेको अवस्थामा शिविर मार्फत गाउँपालिका घरसम्म आइपुग्छ भन्ने अनुभूति दिलाउने प्रयास गरिएको गाउँपालिका अध्यक्ष भीमवहादुर योइया (सुवास)को भनाइ छ। 'तीन वडाका जनताले गाउँपालिकाको केन्द्र टाढा परेको अनुभूति गरेको कुरामा हामी जानकारी छौं। त्यसले सबै सेवा दिएर एक दिन भए पनि गाउँपालिका आफ्नै टोल आंगनमा छ भन्ने अनुभूति दिलाउन खोजेका हो' -उनले भने।

गाउँपालिकाले सबै शाखाका कर्मचारी, प्राविधिक तथा स्वास्थ्यकर्मीलाई एकीकृत शिविरमा खटाई जनतालाई सहज सेवा प्रवाह गर्ने कामको शुरुवात गरेको गाउँपालिका उपाध्यक्ष बाबा मेन्याङ्कोको भनाइ छ। गाउँपालिकाले आगामी दिनमा यस्तो सेवा भौगोलिक रूपले टाढा रहेका वडा नं. १ च्याङथापु, वडा नं. २ फलैचा र वडा नं. ३ ओयामका विभिन्न टोलमा सञ्चालन गर्ने मेन्याङ्कोले जानकारी दिए।

अन्तर पालिका कर्मचारी फुटबल शिवसताक्षीलाई उपाधि

बित्तमोड, चैत २५। शिवसताक्षी नगरपालिकाका भापा जिल्ला अन्तरपालिका कर्मचारीस्तरीय फुटबल प्रतियोगिताको उपाधि जितेको छ।

बित्तमोड नगरपालिकाको आयोजनामा सम्पन्न भएको प्रतियोगिताको फाइनल खेलमा मेचीनगर नगरपालिकालाई ४-३ गोल अन्तरले पराजित गर्दै शिवसताक्षीले उपाधि कब्जा गरेको हो। बित्तमोडको खेलमा शिवसताक्षीलाई जित दिलाउन १६औं मिनेटमा उमेश दनुवारले पहिलो गोल गरे। शिवसताक्षीका लागि दोस्रो गोल खेलको ३८औं मिनेटमा कविर योइहाङले गरेका थिए। उसका लागि तेस्रो गोल ४५औं मिनेटमा श्रवण मल्लिकले गरे। शिवसताक्षीका लागि चौथो गोल खेलको ५८औं मिनेटमा दीपक तामाङले गरे।

पहिलो हाफमा २-१ गोल अन्तरको अग्रता कायम गरेको मेचीनगरले दोस्रो हाफमा भने अग्रतालाई बचाई राख्न सकेन। शिवसताक्षीले दोस्रो हाफमा ३ गोल फर्काउँदा मेचीनगरले भने १ गोल मात्रै थप गर्न सकेको। मेचीनगरका लागि २०औं र २५औं मिनेटमा रोजित अलिले दुई गोल गरेका थिए। उसका लागि थप एक गोल टिम कप्तान विशाल जवेगुले गरे। खेलको ६७औं मिनेटमा उनले गरेको फ्रि-किक प्रहारलाई शिवसताक्षीका गोल रक्षकले बचाउ गर्न नसक्दा गोल स्कोर भएको थियो।

उपाधि जितेसँगै शिवसताक्षी नगरपालिकाको टिमले नगद ६५ हजार, टुफी र मेडल पुरस्कार पाएको छ। भापा जिल्ला अन्तरपालिका कर्मचारीस्तरीय फुटबल प्रतियोगितामा शिवसताक्षीले दोस्रो पटक उपाधि जितेको हो। २०७७ सालमा दमक नगरपालिकालाई पराजित गर्दै पहिलो पटक उपाधि जितेको थियो।

प्रतियोगितामा उपविजेता बनेको मेचीनगरको टिमले नगद ४० हजार, टुफी र मेडल पुरस्कार पाएको छ। फाइनल खेलको म्यान अफ दि म्याच शिवसताक्षीका उमेश दनुवार घोषित भए। उनले नगर २५ सय र टुफी पुरस्कार पाए। प्रतियोगितामा उत्कृष्ट गोल रक्षक शिवसताक्षीका गणेश अधिकारी, उत्कृष्ट डिफेन्डर मेचीनगरका धिरेज राजवंशी, उत्कृष्ट मिडफिल्डर शिवसताक्षीका श्रवण मल्लिक र उत्कृष्ट स्ट्राइकर मेचीनगरका रोजित अलिल घोषित भए। उनीहरूले जम्मा नगद तीन हजार र टुफी पुरस्कार पाए।

मेचीनगरका टिम कप्तान विशाल जवेगु प्रतियोगिताको सर्वोत्कृष्ट खेलाडी घोषित भए। उनले नगद पाँच हजार र टुफी पुरस्कार पाए। प्रतियोगिताको विजेता, उपविजेता र विभिन्न विधामा उत्कृष्ट भएका खेलाडीहरूलाई मेची नगरपालिकाका मेयर गोपालचन्द्र बुढाथोकी, शिवसताक्षी नगरपालिकाका मेयर मेघहाङ थोप्रा, बित्तमोड नगरपालिकाका उमप्रमुख नगेन्द्र संश्रीला लगायतले पुरस्कार वितरण गरेका थिए।

जनप्रतिनिधिको क्षमता अभिवृद्धि

बित्तमोड, चैत २५। अर्जुनधारा-१० स्थित प्रगति महिला कृषक समूहको आयोजनामा स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिहरू लक्षित तीन दिवसीय क्षमता अभिवृद्धि तालिम सम्पन्न भएको छ।

टेवा नेपालको आर्थिक सहयोग र शान्तिको लागि साभा अभियान नेपालको सहकार्यमा आयोजित उक्त तालिममा ३१ जनाको सहभागिता रहेको थियो। समूहकी अध्यक्ष गान्धारी मिश्रको अध्यक्षतामा आयोजित कार्यक्रममा

कृषकहरूको जीवनस्तर उकास्न तालिम

अर्जुनधारा, चैत २५। अर्जुनधारा नगर पशुपंक्षी तथा मत्स्य विकास शाखाको आयोजनामा आयोजित छ दिवसीय दृग्धजन्य पदार्थको विविधकरण तथा खाद्य गुणस्तर सम्बन्धी तालिम सम्पन्न भएको छ।

नेपाल कृषि बजार विकास कार्यक्रम सहज फेस-२ सहआयोजक रहेको उक्त तालिम कच्चापदार्थको रूपमा रहेको दूधको प्रशोधनसँगै त्यसबाट विभिन्न किसिमका परिाकरहरू तयार गरी कृषकहरूको जीवनस्तर उकास्ने उद्देश्यले आयोजना गरिएको शाखाका प्रमुख पदमलाल राईले जानकारी दिए।

प्रशिक्षकहरू खाद्य निरीक्षक पंकज दाहाल, पशु विकास अधिकृत सावित्राकुमारी दाहाल, डेरी विज्ञ लीलादेवी भट्टराई, डेरी उद्योगी योगेन्द्र चिमरीया, लसी विज्ञ राजन

नेपाल लगायतले प्रशिक्षण दिएको तालिममा २१ जना कृषक सहभागी भएका थिए।

नगर प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गीताकुमारी राईको अध्यक्षतामा आयोजित कार्यक्रममा

सहभागीहरूलाई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत राई, सहज फेस-२ का प्रतिनिधि सर्वजराज पाण्डे लगायतले प्रमाण पत्र हस्तान्तरण गरेका थिए। उक्त कार्यक्रमको सञ्चालन शाखा प्रमुख राईले गरेका थिए।

आवश्यकता

एक प्रतिष्ठित
होटलमा कामदार आवश्यकता
कामदारको पद :
वेटर क्याप्टेन : १
वेटर/वेटर्स : ३
तलब आकर्षक रहनेछ।
मो. ९८१४९९७८८७

डिजिटल तराजु विशेष छुट्टामा

डिजिटल तराजु
Barnet Weighing Scale
सुरुङ्ग कनपा-३, भापा
Mob. 9810405794, 9802742456

निःशुल्क स्वास्थ्य जाँच काठमाडौंका डाक्टरहरूबाट

डा. कमर, गर्वन, प्यारालाइसिस, पायल्स, फिस्टुला, ग्यास्ट्रिक, पिनास, कोलेस्ट्रॉल, पत्थरी, जन्डिस लगायत सम्पूर्ण रोगको उपचार।

सम्पर्क
बित्तमोड आयुर्वेद एण्ड फिजियोथेरापी सेन्टर
बित्तमोड, राजगढ स्टेण्डर्ड बसिण
फोन: ०२३-५३२३६६, ५९०१६६
सोबाइल : ९८०६००३१३

सेफ्टी ट्यांकी सफा गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोला।

भापा सेफ्टी ट्यांकी तथा ढल सफाई

बित्तमोड सम्पर्क
राजकुमार श्रेष्ठ
९८५२६४६००५
९८०६०१०४१०
९८४२६३४६२७
०२३-५४६००५

ढल सम्पर्क:
देवी सिटौला
९८२४९७९९५५,
९८४२७६०२६५,
९८४२३३२४३०

भापामै सबैभन्दा ठूलो भ्याकुम सिस्टमको ट्यांकीबाट सफाई गरिन्छ।

हाडजोर्नी तथा नसाका समस्याहरूको सफल उपचार

पूर्वाञ्चलकै पहिलो तथा एकमात्र फरक चिकित्साको उपचार स्याक पूर्वाञ्चल अस्पताल बित्तमोड भापा हाडजोर्नी तथा नसाका विरामीहरूको सफल उपचार।

जाँच तथा उपचार हुने समस्याहरू

- गर्धन, डाड, कमर दुख्ने, डिस्क प्रोप्यास, नसा च्यापिएको, हड्डी खिडिएको
- बाथ रोग, युरिक एसिड बढेको, आर्थराइटिस, जोर्नी दुख्ने, जोर्नी जाम भएको
- शरीर भ्रमणमाउने, पोल्ने, लाटो हुने, काम्ने,
- प्यारालाइसिस तथा हिड्न गाह्रो हुने शरीरको एक वा दुबै भाग नचल्ने, मुख बाड्गिएको
- बिरामीलाई भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।
- प्यारालाइसिस भएका तथा हिड्न नसक्ने बिरामीका लागि अस्पतालमा भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।

स्याक पूर्वाञ्चल अस्पताल, कनकाई रोड
नेपाल टेलिकम पूर्व बित्तमोड, भापा (फोन : ०२३-५३२३९२३, ९८०३१५४६९९)

डा. विकास जैशी MD, DM
वरिष्ठ विशेषज्ञ : कलेजो (सिभर), पेट, ग्यास्ट्रिक, अल्सर, जर्जिड, हेपटाइटिस रोग
समय : प्रत्येक महिनाको अन्तिम आइतबार कलमाडौंबाट

डा. दिपायन पाण्डे MD
विशेषज्ञ : छाती, यौन, सौन्दर्य, कुष्ठरोग
समय : प्रत्येक बिहीबार

डा. आलोक का. MD
विशेषज्ञ: भ्रमणिक, नसा रोग (बाल तथा किशोर मनोचिकित्सक)
समय : प्रत्येक महिनाको पहिलो शनिबार

डा. केशव कु. मण्डल MD
विशेषज्ञ : नवजात शिशु तथा बाल रोग
समय : दैनिक सेवा

जिवनरक्षा पोलिक्लिनिक
एण्ड डायग्नोस्टिक सेन्टर प्रा. लि.
बित्तमोड-४, अन्नचौर-३, भापा (खाम्वाडा रोडबाट अगाडि)
जनकपुरीका लागि सम्पर्क
023-531242/023-591566

प्याजोलोजी ल्याब/मिडियो
एक्स-रे/फिजियोथेरापी/विशेषज्ञ
ओ.पि.डि. हेल्थ
प्याकेज/डेन्टल/डिजिटल एक्स-रे
सम्पर्क: 9817094601

डा. प्रेम व. शाही MS, FISS
प्रमुख विशेषज्ञ :
हाडजोर्नी, नसा तथा मेखण्ड सर्जन
समय : दैनिक सेवा

डा. हरिशंकर प्र. यादव MD, FIEM
विशेषज्ञ : मधुमेह, बाइपास, हर्मोन रोग
समय : प्रत्येक शनिबार

डा. धिरेज तामाकार MD
विशेषज्ञ : आन्तरिक मेडिसिन तथा फिजियन
समय : दैनिक सेवा

डा. धिरेज गिरी. MS
विशेषज्ञ : नाक, काम, घाटी, टाउको रोग
समय : दैनिक सेवा

मेध (चु. वे. चो. ला. लि. लु. ले. लो. आ) - बुद्धिको उपयोगले विद्या तथा धन अर्जन गर्ने समय रहेको छ, शुभ खबर सुन्न पाइने छ, मन प्रसन्न रहला।

बृष (इ. उ. ए. ओ. बा. बि. बु. बे. बो) - सन्तान्मक काम शुरू गर्ने समय आएको छ, पहिले गरिएको कामको हिसाले थप ऊर्जा मिलेछ, स्वास्थ्यले राम्रो साथ दिनेछ।

मिथुन (का. कि. कु. घ. ड. छ. के. को. ह) - समय सापेक्षत छ, जुनसुकै काम गरे पनि सिद्ध भएर जाने योग छ, साथीभाइले पूर्ण सहयोग गर्नेछन्, मन प्रशन्न रहला।

ज्यो. पं. खेमप्रसाद पौडेल
फोन सम्पर्क ९८५१५४६९९

कर्कट (हि. हे. हो. डा. डि. डु. डे. डो) - मन अशान्त रहन सक्छ, पारिवारिक कारणले मनमा चिन्ता बढ्नेछ, व्यर्थको यात्रा गर्नुपर्नेछ, खर्चिलो योग रहेको छ।

सिंह (मा. मि. मु. मे. मो. टा. टि. टु. टे) - समय फलदायी छ, चिट्ठा, उपहार प्राप्तिको योग छ, छोटी दूरीको रोमान्टिक यात्रा हुनेछ, मन प्रशन्न रहने छ।

कन्या (टो. प. पि. पु. ष. ण. ठ. थे. पो) - आज मिश्रित फलदायी छ, टाउको तथा आँखा सम्बन्धी समस्याले सताउनेछ, सन्तान पक्षबाट सहयोग प्राप्त हुनेछ।

तुला (र. रि. रु. रे. रो. ता. ति. तु. तो) - घरबाट किर्ने रमाइलो यात्राको तय हुनेछ, साथीभाइहरूले साथ दिने छन् मनोरञ्जनमा ध्यान जानेछ, मन प्रशन्न रहला।

बृश्चिक (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. यि. यु) - सन्तान पक्षबाट सुखद खबर सुनिने छ, नचिताएको ठाउँमा यात्रा हुन सक्नेछ, प्रेम सम्बन्ध कसिलो बनेर जानेछ, मन हार्पित हुनेछ।

धनु (ये. यो. म. मि. मु. घ. फा. ट. मे) - विपरीत लिङ्गी साथीबाट साथ र सहयोग प्राप्त हुनेछ, पराक्रममा वृद्धि हुनेछ, तपाईंको समय उत्तम सिद्ध रहेको छ।

मकर (मो. ज. जि. खि. खु. खे. खो. गा. गि) - समय अत्यन्तै बलवान छ, मान-सम्मानमा वृद्धि हुनेछ, व्यापार-व्यावसायमा सन्तोषजनक नतिजा प्राप्त हुनेछ।

कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. दा) - सन्तान पक्षबाट सुखद खबर सुनिने छ, नचिताएको ठाउँमा यात्रा हुन सक्नेछ, प्रेम सम्बन्ध कसिलो बनेर जानेछ, मन हार्पित हुनेछ।

मीन (दि. दु. थ. म. ज. दे. दो. व. वि) - समय त्यति अनुकूल देखिएन, बोल्दा विचार पुऱ्याउनु पर्छ, खानपानमा ध्यान दिनुहोला। विचार पुऱ्याएर मात्र खर्च गर्नुहोला।